

Sammelbot!

Disertationes et Tractatus
in hoc Volumine. Exstantes

- 1) De reudo inofficose quae fito Praef. D. Jo. Gottfr. Bauer Resp. Gottlob August Jeniche, Lipsiae habita.
- 2) De Severissima Somus Austriae Praeeminentis Praerogativis iuribus ac privilegiis principis, et in specie de August. higg. domus iudicio provinciali caesareo Sueviae Praef. Gabriel Schwede Resp. Joseph Anton Maria Belli Tubingae habita.
- 3) De Austriae Imperatricis Archicancellario. Praef. Jo. Wilh. Waldschmid. Resp. Georg Frid. Leel in Tann Karlsruhi habita.
- 4) De cura aetatis Praeceptis foeminae minoris edita Praef. D. Gottfr. Wilh. Driexler Resp. Joh. Thian Auerbach.
- 5) De statu donationum inter virom et uxorem, Dr. Just. Henric. Boehmer Resp. Joh. Fr. Storkmaier
- 6) De donationibus inter conjuges Saxonico, quod creditorem inuoluit Praef. Joh. Gottfr. Bauer Resp. Nic. Carol. Franc. Conrad
- 7) De marito usufructuario Saxonico Praef. Gottfr. Barth. Resp. Gottfr. Schuber.
- 8) De conditionum causa et potestate Praef. Joach. Fridr. Bartholdi Resp. Joh. Spier Korn
- 9) De appellatione in admittibili Praef. D. Gottfr. Wilh. Driexler Resp. Benjam. Fridr. Schreier
- 10) De dejectione conjugum malitiosa Praef. Amel. Stoyk. Resp. Johannes Moseroff
- 11) De non coniugum de legalitate vulneris Praef. Henr. Kuhn Resp. Albr. Eberhard Ulric

- 12. De crimine abortus. Ps: Joh: Phil: Neogyl: V: Jo: Paul: King
- 13. De recusatione librorum furtiva. Ps: Rodolphus Turnikus
- 14. De Estura ex fortis xpianorum proscibenda
- 15. De homicidio a plerib; commisso Praef: Peki: Müller
Ps: David Goff: Haagen
- 16. De repetitione tormentorum confesso infitiente
Ps: nich: Henr: Grienr Ps: Jo: Math: Selpert.
- 17. De constitutione s: forma iudiciorum
criminalium solemnium. Non Inquis
dones resp: nuzulij und pos: woff: xuf:
fals: quivill: Ps: J: Fr: Hettef: Rep: X: Math: G: Joff:
- 18. Crasmi Metzerauer et: (de delictis)
Canto
- 19. De Fortis: L: Quaestioib; Von der Mactas id: Fain:
foz: Joff: Caspar Zingler: Resp: Corr: Henr: Over-
luch
- 20. Disfert: ad L. off: de Age: Pompeja de Pasidris Prae:
ellen: Mord: und: dny: d: poff: Praef: Straß:
Drackenbroch: Resp: Nicol: de Meist: H.
- 20. De furiis a poeny caequi immanib; vira
vynpuygh: vribz: et: Jus: Georg: Adam: Drey:
- 22. De letteris in capitalibus patentib; L: Arnes: Antonij
vuly: vnebronz: Herr: Sam: Rex: old.
- 23. De furto periculoso non pfectu: gylasf:
vuly: voff:
- 24. Praef: Thom: h: de origine Process: inquisitorij
vuly: vnebronz: Herr: Sam: Rex: old.
- 25. De relatione Actorum advocato ob hoc eodem
non potestum competere non pfectu: voff: voff:
vuly: vnebronz: Herr: Sam: Rex: old.
- 26. De Comuncione incidente Praef: Jo: Fr: Kayser: Resp: Wilh: Elias
vuly: vnebronz: Herr: Sam: Rex: old.
- 27. De ex quo iustum est circa fura in primis pcaravos.
vuly: vnebronz: Herr: Sam: Rex: old.
- 28. De Inquisitorie Ps: Georg: xpian: Gabel: Ps: xpian: Goff: Lange:
vuly: vnebronz: Herr: Sam: Rex: old.
- 29. An Inquisitorie in iudicio ex sit concedendum qui sit pcaravos
vuly: vnebronz: Herr: Sam: Rex: old.
- 30. De iudice pcaravos ex officio. Ps: Jus: Henr: Rocher:
vuly: vnebronz: Herr: Sam: Rex: old.

6.

6

370

DISSERTATIO IVRIDICA
 DE
 DONATIONIBVS
 INTER CONIVGES SAXONICOS
 MOTO CONCVRSV CREDI-
 TORVM INVALIDIS

*J. Boehmer in d. 179
 J. h. u. donationum n. 10 p. 11
 Digest. ant. n. 1. h. d. i. c. 1. n. 1.*

SECVNDVM EDICTI REG. DE BANCAE
 RVPTORIBVS, DE D. VII. JAN. MDCC XXIV. §. XV

i. e.

Von Ungültigkeit derer Schenkungen unter Ehe-
 Leuten nach entstandenen Concurs
 Vermöge des Königl. allergn. Mandats wieder die Banqueroutiers, §. 15.

QVAM CONSENSV
 MAGNIFICI JCTORVM ORDINIS
 P R A E S I D E
 DN. JO. GODOFREDO BAVERO

J. V. D

D. XXIII. MARTII MDCC XXV

PVBLICAE DISQVISIONI

SVBIIICIT

A V C T O R

M. FRANCISCVS CAROLVS CONRADI
 REICHENBAC. VARISCVS.

L I P S I A E
 LITERIS IMMANVELIS TITII.

21

DISSERTATIO JURIDICA

DE

DONATIONIBUS
INTER CONVENIENS SAXONICOS
MOTO CONGRUENTIA CREDI

TORVM INVALENTIS

FRANCISCO CAROLO WILHELMO WILHELMO
FORNICE DE D. THEO. MAG. XXX. JAN.

FRANCISCO CAROLO WILHELMO WILHELMO

FRANCISCO CAROLO WILHELMO WILHELMO

FRANCISCO CAROLO WILHELMO WILHELMO

FRANCISCO CAROLO WILHELMO WILHELMO
FRANCISCO CAROLO WILHELMO WILHELMO

FRANCISCO CAROLO WILHELMO WILHELMO
FRANCISCO CAROLO WILHELMO WILHELMO

FRANCISCO CAROLO WILHELMO WILHELMO
FRANCISCO CAROLO WILHELMO WILHELMO

FRANCISCO CAROLO WILHELMO WILHELMO
FRANCISCO CAROLO WILHELMO WILHELMO

V I R O
ILLVSTRI EXCELLENTISSIMO QVE
D O M I N O
FRANCISCO PHILIPPO
ROMANO

HEREDITARIO IN COSCHIZ
SERENISSIMO AC POTEN-
TISSIMO POLONIARVM REGI AT-
QVE ELECTORI SAXONIAE A CONSILII
AVLAE ET IVSTITIAE

DOMINO PATRVO AC PA-
TRONO. SVO

SVBMISSA MENTE AETATEM VENERANDO

HANC DISSERTATIONEM
PII GRATIÆ ANIMI
MONUMENTVM

CONSECRAT

OBSEQUIOSISSIMVS CLIENS

FRANCISCVS CAROLVS CONRADL

V I R O
PRAENOBILISSIMO AC PRAECLARISSIMO
DOMINO AVCTORI
DISSERTATIONIS

S. P. D.

P R A E S E S.

Ecipe Dissertationem Tuam proprio Marte & quod mirandum, trium dierum spatio conscriptam. Miror, quod illam censuræ meæ obtuleris, quum scires, me tantum eruditioni Tuæ fidere, quantum mihi fidere possum. Vel ipse temporis penuria exclusus eandem vix obiter perlegere potui, sed mox tantum ingenii acumen, tantam iudicii vim atque solidioris plane doctrinæ fastigium deprehendi, ut lubentissime exacta disquisitione abstinere. Et licet aliquando a me dissentire visus fueris: quum tamen Tibi relinquendum esse arbitraver, si quidem in controversiis decidendis libertate

tate Academica utereris, nec verbulum addere,
nec detrabere volui. Ita gaudere potes, quod in-
tegra Dissertatio Tua sit, nec mihi quicquam
tribuendum. Hinc eo maiori honori duco, quod
Præsidio meo uti velis, quo magis dignus es,
qui Ipse Præsidis munus, quo ante jamjam in
cathedra Philosophica rite defunctus es, non
minus in cathedra Juridica subeas. Grator
Tibi specimen hoc, quod edis, elegantissimum,
grator studia in antiquitatibus Juris pari-
ter, atque in Jurisprudencia Forensi solidio-
ra, grator denique Tibi & splendidissimæ Fa-
milice, quod Excellentissimorum ac Illustri-
um Virorum, qui in illa numerati sunt & ad-
huc numerantur, tum & Beati Parentis
vestigiis studiose insistas, nihilque magis in
votis habeo, quam, ut propediem meritis Ho-
noribus orneris & a Republica industria Tua
largissime compensetur: Ipsum Summum Num-
men vero, in Reipublicæ incrementum, stu-
diosæ Inventutis salutem, nec non Tuorum so-
latium Te quam diutissime salvum atque inco-
lumem esse jubeat. Me, quod facis, amare
pergas. Vale. Dabam Lipsiæ Mens. Mart.
MDCCLXXV.

✻) ○ (✻

*Edicti Regii atque Elector. Saxon. adversus
Bancruptores, de d. 7. Januarii a. 1724.*

S. 15. S. 15. *S*oweit man auch bisanhero wahrnehmen müssen, daß sowohl der Kauff-Leute, als anderer Debitorum Ehe-Weiber, der Männer ihr Vermögen durch unnöthige, und ihren Stand übersteigende Depensen durchbringen helfen, inwischen aber von der Debitorum Geldern kostbare Meublen, Gerade-Stücken, und dergleichen anschaffen, auch wohl falsche Verschreibungen sich geben lassen, und dadurch die Gläubiger um ihr bona fide vorgeschossenes Geld zu bringen, suchen; Als wollen wir, daß nicht allein alle diejenigen Schenkungen, so eine Frau von ihrem Manne, dessen Vermögen nachmahls in Concurs geräth, erhalten, und annoch vorhanden, wenn er auch gleich damahls noch solvendo gewesen, null und nichtig seyn, sondern auch sowohl dieselben, als Silber, Schmuck und andere kostbare Gerade-Stücken, (worunter aber nöthige Kleidungen, Wäsche, Betten und dergleichen nicht zu verstehen,) welche die Frau Zeit wählender Ehe, aus des Mannes Vermögen erhalten, und, daß sie solche entweder zu ihme gebracht, oder anderweit erlangt habe, nicht beschweigen, oder allenfalls nicht eydlich bestärcken kan, mit ad massam Concursus gebracht, oder der Frauen an ihren übrigen Forderungen, soweit sie damit zur Perception gelanget, zugerechnet, die Uebermaße aber der Masse Concursus restituiret, es auch gleicherstalt auf den Fall, da ein Ehe-Mann seinem Weibe Häuser oder andere Immobilien erkauffet, gehalten, und solche denen Creditoren, gegen Entrichtung des dafür wirklich bezahlten Kauff-Geldes, wieder abgetreten, und die Uebermaße alsdenn ad Massam Concursus gezogen werden solle, und, woferne sich hiernächst noch fände, daß die Frau durch Verschwendung den Concurs veranlasset, oder wohl gar durch betrüglische Handlung, oder sonst, mit ihrem Ehe-Manne colludiret, soll sie, nach Befinden, ihrer Matorum und sämtlichen Forderungen gänzlich verlustig geachtet, und noch hierüber, nach Gelegenheit, willkürlich bestraffet werden, jedoch hat es im übrigen bey demjenigen, was in der 6ten R. Decision, wegen dererjenigen Weiber, so beschuldete Männer herathen, enthalten, nochmahls sein Berwenden.

CONSPECTVS DISSERTATIONIS.

- Donationes inter virum & uxorem Jure Civ. prohibita: ob quas causas? §. I.*
- Donationes in uxorem à marito factæ, moto creditorum concursu, ex Edicto Reg. atque Elect. novissimo, invalidæ, §. II.*
- Causa hujus sanctionis: Uxorum plerarumque in donationibus à marito eliciendis malitia & luxuria, . III. tum & multarum uxorum dolus, atque fraudandi creditores consilium, §. IV.*
- Forma Edicti Regii, quatenus ad donationes inter conjuges directum est, legem perfectam referentis, §. V.*
- Objectum, omnes donationes à marito, postea bonis lapsæ, in uxorem factæ, §. VI. Inde donationes viri in conjugem jure communi & Saxonico alioquin subsistentes, excutiuntur, & quidem 1) judicialiter factæ, §. VII. 2) juramento, aut 3) morte donatoris confirmatæ, 4) donationes mortis causæ, §. VIII. 5) donationes reciproca, ac speciatim mutua rerum expeditoriarum & geradicarum donatio, item 6) donatio rerum, que ad geradam referuntur, uxori facta; ubi necessariorum à superfluis distinctio, §. IX. 7) donationes diebus solemnibus factæ, eaque modicæ, §. X. 8) donationes simpliciter modicæ, h. e. nec solennes, nec necessaria, §. XI.*
- Donationes constante matrimonio factas tantum Edicto Regio memorari: hinc segregandas esse donationes sponsi in sponfam, §. XII. quid sentiendum de Morgengaba? §. XIII.*
- Post donationes aperte factas, de iis, que sub alia specie, ut: venditionis, sint celebratæ, judicium feritur, §. XIV. & hereditatis marito delatæ, in gratiam uxoris factam repudiationem huc pertinere, negatur, §. XV.*
- Effectus evolvuntur, sese, moto concursu, exercentes, cum 1) donationes ipso jure pro nullis habentur, inde 2) ad massam concursus referuntur res donatæ, aut in uxoris illata & prætensiones computantur: hinc distincta rerum extantium & consumptarum consideratio, §. XVI. ac de rebus ab uxore, que illatis destituitur, alienatis, ad concursum revocandis, difficitur, §. XVII.*
- Effectus hi ut obtineant, solo eventu, non consilio fraudandi creditores, in donationibus agitato, opus esse, §. XVIII. Unde necessitas uxori incumbens, probandi, ea, que repetit, non ex marito donatione, sed vel à se illata, vel aliunde acquisita esse; cujus probationis forma describitur, §. XIX.*
- Ultimo loco 3) Effectus, pæne uxorum in culpa, dolove versatarum, quibusque insectus creditorum concursus imputari queat, breviter hustrantur, §. XX.*

DE
DONATIONIBVS INTER
CONIVGES SAXONICOS, MOTO
CONCVRSV CREDITORVM, INVALIDIS.

§. I.

Qvod moribus primum apud Romanos receptum erat, quodque postea Imp. ANTONINI CARACALLAE Oratione ac eam secuto Scto confirmatum fuit, *ne inter virum & uxorem donationes valerent. l. 1. & 3. j. l. 32. ff. de donat. inter vir. & ux. l. 3. C. eod.* id profecto durum fatis ac inhumanum putari queat, cum ita liberalitatem, arctioris amicitiae comitem, iis interdici videamus, quos individuum vitae consortium amicitiae integerrima vinculo conjungit, & quos inter laudabilis, si unquam alias, ac necessaria quandoque fit benignitas. Quamvis itaque vera istius rigoris causa ex veteris jurisprudentiae principii arcessenda sit, quae uxorem, potestati maritali subjectam, faciebant alieni juris, & proinde conjuges pro una persona, non secus ac patrem & filiam familias, habebant, unde non magis valida esse poterat donatio inter virum & uxorem ma-

6 DE DONATION. INTER CONIVGES SAXON.

xime, quæ in manus convenisset, quam quæ fieret inter patrem & filium familias, uti præclare docuit BARN. BRISONIVS: (a) Attamen Jcti veteres non inutilem, nec levis momenti inquisitionem fecerunt, quare hoc jus esse Romani voluerint, & quomodo idem stare debuerit, postquam talis maritorum potestas cessaret. (b) E diversis autem, quas afferunt, duæ magis placent causæ, una SEXTI CAECILII, nobis a PAVLO servata in *l. 2. ff. d. t. quod sæpe futurum esset, ut discuterentur matrimonia, si non donaret is, qui possët, atque ita eventurum, ut venalitia essent matrimonia*: id quod sane ob divortiorum licentiam Romanis metuendum erat. Altera est VLPIANI ratio, in *d. l. 1. § 3. ff. de donat. int. vir. & ux. ne mutuato amore conjuges invicem spoliarentur, donationibus non temperantes, sed profusa erga se facilitate; neve, dum concordia pretio conciliaretur, melior in paupertatem incideret, deterior ditior fieret*: Unde, quæ donantem non pauperiorem, neque accipientem locupletiore faceret, donatio inter conjuges valebat, *l. 5. §. 8. l. 25. ff. cod.* Nec enim propositum erat, damnare prorsus & e matrimoniis tollere conjugalem benignitatem, sed ejus prætextu abutentibus pessulum obdere, ac summa utilitate, ne conjuges per liberum donandi arbitrium sese opibus exhaurirent, providere: id quod vel unius intemperanti affectu, vel fraudulosis blanditiis, luxu, aut avaritia alterius, subinde posset contingere.

§. II.

- (a) de Ritu Nupt. p. m. 214. Haud leve argumentum præbet VLPIANVS *l. 1. ff. de donat. int. v. & ux.* moribus id Romani juris caput adscribens: At jus potestatis moribus receptum esse, idem docet, *l. 8. ff. de his, qui sui, vel al. jur.* Quanta vero ex potestate fictæ unitatis vis in donationibus fuerit, cognosce ex ejusdem Vlpiani verbis, *l. 3. §. 2. ff. de donat. inter v. & ux.*
- (b) Mitto jam causas à Philosophis allatas, ut illam à PLVTARCHO, *Quæst. Rom. p. m. 265. & de conjug. præceptis p. 143. Tom. II. Opp.*

§. II. Verum hæc, utut valde amœna & disquisitione digna, quemadmodum porro exceptiones illas Juris Civilis, quibus severitas ista temperata, variæque donationum species permixta, omnes donatoris morte ac silentio confirmari, ut possent, constitutum est; talia, inquam, ulterius persequi præsens instituti, quam elegi, ratio non permittit. Siquidem nunc Jus patrium, idque novissimum utroque oculo volo respicere, donationes inter conjuges Saxonicos, in fraudem creditorum factas, moto concursu creditorum invalidas, pro virili expositurus. Enimvero cum AVGVSTISSIMVS PATER PATRIAE, *in severissimo Edicto, adversus improbos alieni æris decoctores anno superiori promulgato*, inter alia creditorum solatia clementissime proposita, de donationibus a marito, cujus bona postea excutuntur, in uxorem factis ipso jure rescindendis & ad massam concursus, ut dicitur, revocandis, disposuerit: dum e foro Romano in Saxonicum prodire constitui, nullum vel a dignitate sua, vel ab usu magis se commendavit argumentum, quod ad disputandum proponerem, quam præsens, in quo summam AVGVSTI nostri providentiam in istius sanctionis æquitate pariter, ac necessitate conspicuam, humillime venerari, jusque hoc novum, cum Jure Civili & Saxonico Communi collatum, recensere mens est.

§. III. Ergo tantum abest, ut inquirendo in causam clementissimæ sanctionis, reprehensionem debeam incurrere Jureconsulti, rationes eorum, quæ constituuntur, inquirere verantis; quippe nullum jam adest subversionis periculum: ut potius officii mei intelligam esse, primo loco justissimam occasionem & causam, quæ Serenissimum Legislatorem ad constituendum noviter, de donationibus inter conjuges Saxonicos, moverit, breviter exponere. Est ea publica, pro qua sæpe infomes noctes OPTIMO PRINCIPI novas
leges

8. DE DONATION. INTER CONIVGES SAXON.

leges condendas suggerunt, utilitas, adversus malignorum decoctorum fraudes, quarum sæpe participes, sæpe auctores sunt foeminae, tuenda. Enimvero jam ab aliquot annis, in luctuosa satis concursuum frequentia sæpenumero animadversum fuit, non mercatorum solum, sed & aliorum uxores debitorum, effuse vivendo, impensis superfluis ac immodicis, ultra, quam maritorum facultates sustinerent, aut ipsarum conditio ferret, viros luxuria sua in Labyrinthum infelicissimum pedetentim induxisse, ut propriis pecuniis exhausti mox versuram facere, inde foro cedere cogentur. Apparuit certe, ab hujusmodi ambitiosis, aut suae libidini indulgentibus foeminis immoderatas donationes astu & blanditiis, aut ubi ea non prodesse, aliquando acerbiore modo elici, vel extorqueri consuevisse, ita, ut subinde amor & concordia muneribus redimerentur, viri pecuniis inique emungerentur, atque ad commercia continuanda, facultatibus spoliati, redderentur inhabiles. Ergo damnosa privata rei, perniciose in publicum, huiusmodi donationes, cum impedito commerciorum flore publicus status illico affligatur, sollicitudinem PRINCIPIS merito provocarunt, quo uxorum prodigalitati ambitiosaque luxuria modum poneret, ne ulterius mariti ipsarum culpa in paupertatem inciderent, atque profusa liberalitate opibus spoliarentur, quam & olim Iure Rom. prohibitarum inter conjuges donationum causam ex VLPIANO vidimus. Modum vero posuit per hanc ipsam sanctionem, ex qua dum intelligunt uxores, male secum ac pro merito actum iri, marito bonis lapsa, nec sibi ejus donationes tali eventu imposterum esse profuturas, improbo ipsae effuse vivendi voto indulgere, ac maritorum in se liberalitatem sollicitare, dediscant.

§. IV. Ista quidem, citra animum fraudandi credito- res ita subinde a conjugibus facta, jam exitu satis noxia & animadversioe digna erant: Sed accessit plerarumque mulierum, quæ maritorum fortunæ parum confiderent, malignum consilium, quo supellectilem omnis generis pretiosam, gemmas, aurum, argentum aliasque res ad mundum ornatumve muliebrem pertinentes, alieno ære comparatas, ad se transferri, sæpe ut sibi donatas, sæpe ut sua pecunia emptas, curarunt, ut, mariti bonis a creditoribus possessis, ablata, (*Durchgebrachtes Guth,*) pro illatis, (*dem eingebrachten Guth,*) repetere, ac pecunias bona fide creditas lucrari possent. Quamobrem, si nemo fructum calliditatis suæ accipere, nemo ex dolo lucrari, aut meliorem suam conditionem facere debet, *l. 25. C. de legat. l. 12. ff. de dolo malo, l. 134. ff. de R. I.* ac sigillatim foeminis deceptis, non decipientibus jura succurrunt *l. 2. §. 3. ff. ad Sc. Vellej.* summo profecto jure fraudulentis istiusmodi uxoribus non privilegium modo & jus prælationis, quo pessime abuti non sint reveritæ, eripiendum, verum & pœna insuper gravissima proponenda fuit. Quemadmodum publicam mutui fidem, in favorem commerciorum saluberrime promotum iovit Serenissimus, *O. P. S. N. T. XLIII. §. setzen. p. 252.* sublatis uxorum, quæ ipsis olim competierunt, ratione dotis, privilegiis, jure prælationis, imo & jure reali, nisi judiciali hypotheca sibi imposterum prospexerint, quæ ipsas una cum aliis hypothecariis creditoribus pari, secundum temporis prioritatem, jure frui permittat. Qua juris pristini mutatione non solum inextricabiles nodos, frequenter admodum in locandis creditoribus obvios, (a) præcidi, sed &

B

innu-

(a) Vid. III. de BERGER. *E.D.F. ad O. P. S. T. XLIII. p. 1445.* CARPL. P. I.

innumeras fraudes e medio tolli, nemo non agnoscit.

§. V. Vidimus causam: breviter nunc formam Constitutionis, seu potius partis Edicti Regii expendamus, cuius illustrationem ulteriorem ad effectus infra exponendos differre præstabit. *Lex*, sive pro tota atque integra lege, sive pro quodam ejus capite, accipias, aut perfecta est, aut imperfecta, aut minus, quam perfecta, secundum accuratam VLPIANI doctrinam (a), ita, ut *lex perfecta sit, quæ vetat aliquid fieri, & si factum sit, rescindit; imperfecta, quæ prohibet quidquam, nec si factum sit, rescindit, aut penam deviantibus sancit; denique minus, quam perfecta, quæ vetat aliquid fieri, & si factum sit, non rescindit, sed penam ei injungit, qui contra legem fecerit.* Quamvis enim istam legum distinctionem per l. 5. C. de legib. hodie sublatam existimet magnus CVIACIVS, quippe d. l. omnia, quæ contra leges fiant, ipso jure nulla esse velit, licet legislator prohibuerit tantum, nec specialiter dixerit, inutile esse debere, quod factum est, ita, ut omnes leges pro perfectis sint habendæ. (b) Veruntamen cum laudatum discrimen ad Philosophiam Juris & ad prudentiam legislatariam spectet, non videtur idem *Augustorum Constitutione* tolli potuisse. Quin potius, ferente sic publica utilitate, cum sæpe remedia tantum rescissoria dari, vel sub poena quid prohiberi, quam rem per legis inhibitionem flatim

P. I. C. 28. D. 63. §. 175. it. IV. Resp. 17. RICHTER. de privilegi. creditorum c. III. sect. I.

(a) FRAGM. T. I. §. 1. 2. vid. CVIAC. observ. XIX. c. 30. ubi fragmentum Vlpiani hoc modo supplet.

(b) vid. ARN. VINNIUS *Selectar. Quæst.* lib. I. c. 1. qui ex instituto de his disputat. confer. TRENTACINQVIVS *Resol. Pract.* lib. I. tit. de LL. ref. 1.

MOTO CONCURSV CREDITOR. INVALIDIS. II

statim rescindi, præstet, (c) si leges hodiernas quoque diligentius examinare velimus, eas ad classes VLPIANI revocari posse, inveniemus; nec sine utilitate, cum ommissa tali observatione vix rectum liceat de effectibus legis ex voluntate Imperantis ferre iudicium. Quodsi Edictum nostrum, quatenus de donationibus conjugum sancit, inspiciamus, apparet speciem esse legis perfectæ. Quemadmodum enim olim lex AELIA SENTIA ita manumissiones in fraudem creditorum fieri vetabat, ut suscipiens tales, *nihil ageret*, nec remedio rescissorio opus esset, eoque exemplum præbuit legis perfectæ: *pr. I. qui & ex quibus caus. man. non poss.* & quemadmodum ipsa Imp. ANTONINI Constitutio, mores veterum confirmans, ipso jure *nihil voluit valere, quod actum esset donationis causa inter virum & uxorem l. 3. §. 10. ff. de donat. int. vir. & ux.* Ita donationes in uxorem a marito, postea obarato & bonis lapsa, collatæ, lege nostra nullæ & inutiles esse iubentur, exorto creditorum concursu, et perinde, ac si nihil iis translatum esset, ad bona mariti excussioni obnoxia referentur. Insuper vero & pœnæ in uxores fraudulentas & doli a marito commissi participes, tum & in luxuriosas infortunii coniugis adiutrices pro merito statuuntur.

§. VI. Ergo quæ lege nostra in eventum excitati concursus creditorum rescinduntur, sunt donationes a

B 2

mari-

(c) Exemplum legis imperfectæ facile obvium habemus in legibus hodiernis, matrimonium v. c. sine parentum consensu consummatum non rescindentibus, licet id fieri prohibeant, sed punientibus, non fecus ac olim matrimonia contra *L. Iuliam & Papiam*, item cum adulterii damnata, aut intra annum luctus contracta, pœnis coercerentur, sed non erant nulla. v. VLPIAN. *T. XVI. §. 2. l. 29. §. 1. l. 9. C. ad L. lul. de adulter. l. 2. C. de sec. Nupt.*

12 DE DONATION. INTER CONIVGES SAXON.

marito in uxorem facta. Non solum donationes in genere, citra restrictionem quampiam, sed vero facta universali enunciatione, *omnes* nominantur. Quare, licet communes interpretationis regula, secundum quas *generalibus specialia semper insunt, & omne qui dicit, nihil excipit*, l. 147. ff. de R. l. l. 68. de legat. 3. j. l. 13. C. Mand. hoc me labore sublevare possint videri: utilem tamen, imo plane necessariam esse disquisitionem, qua per species donationum, alias Iure Communi & Saxonico Electorali validas, eundo fiat, mox res ipsa loquetur.

§. VII. Incipiam ab usu fori Saxonici, quo donatio judicialiter, sicut ab uxore in maritum, adhibito curatoris consensu, ita in uxorem a marito collata, communi Doctorum (a) sententia, sustinetur, inter quos COLERVS & CARPZOVIUS ad *glossam Latinam in textum German. L. R. lib. I. a. 31. lit. i. tales donationes judicialiter inter conjuges praticari*, testantem provocant. Equidem constans ille usus, quem Jcti Saxonici passim affirmant, vacillare coepit insecuto Dicasteriorum quorundam dissensu, maxime defectum legis urgentium: (b) adhuc tamen subinde pro istis inter conjuges donationibus fuit pronuntiatum. (c) Sunt, quae pro illis sustinendis faciunt, rationes potissimum, quod et actus huiusmodi in judicio celebratus animum magis deliberatum atque consultum prodat, et publica auctoritate actisque facta insinuatione domesticarum fraudum suspicio evitetur, l. 27. C. de donat. At nunc ex genera-

(a) MART. COLER. *Decis. Germ. P. I. dec. 12.* CARPZOV. P. II. C. 13. d. 16. BERLICH. P. I. *concl. 15. n. 32.* III. de BERGER. *Oecon. Jur. p. 276.*

(b) vid. WERNHERI *Obs. Forens. P. VIII. o. 390. p. 653.*

(c) Ut a Facult. Jur. Lips. M. Febr. 1707. & M. Mart. 1710. III. MENCKEN. *in Theor. & Pr. Pand. T. de donat. int. vir. & ux. n. 5.*

nerali dispositione, quantumcunque certus atque constans usus obtineret, certe non magis valiturae sunt donationes apud acta, quam aliae privatim factae. Nihil animi vel maxime deliberati, qui in fraudem creditorum talis esse potest, indicium, nihil judicialis testificatio juvare debent. Pariter enim, ut iudex fraudem sat certo explorare, aut praevidere nequit, ita, qui alias subinde judicialis confirmationis effectus est, doli suspicio non tollitur. Quid? quod, cum eventus fraudationis sufficiat, licet consilium desit, non video, quid pro judicialiter susceptis donationibus militet, majoremque in concursu creditorum his, quam aliis Iure Communi et Saxonico extra controversiam validis donationibus, firmitatem praestare queat.

§. VIII. De donatione mariti, cui iuramentum accesserit, minus dubium subest: cum nec antehac Ius Saxonicum ejus validitatem agnovit, nisi in quantum ea non vergeret in tertii praedictum, *P. II. C. El. 13. c. 28. X. de jurej.* quale in praesenti inspectione manifesto occurrit. Sed nec major firmitas accedet ex morte conjugis donatoris, quae saltem fictione Iuris Civ. id efficit, ut cum in eadem mente, nec revocata donatione, conjux obierit, ob extinctam personarum unitatem ea ab initio substituisse videatur. *l. 23. §. 1. ff. de don. inter Vir. & Ux. l. 25. C. eod.* Itaque non magis ea valere potest in calamitatem creditorum, quam alia quavis Iure communi valida inter conjuges donatio. Idemque de donatione mortis causa expresse facta, iudicium ferendum erit, circa quam Ius Saxonicum alias Iuri Civili inficit. *P. II. C. El. 13. §. diese 2c.* Finge maritum, fatali morbo decumbentem v. c. 300. aureos uxori in mortis eventum donasse sive conventionem simplici, sive facta statim traditione, mox eundem decessisse opportuna morte, cum jam in eo esset, ut foro cedere cogeretur, atque ita

integram existimationem fidemque sepulchro intulisse, sed postea apparere, eum non fuisse solvendo, et concursum creditorum excitari. Jam uxor sibi mortis causa donatam summam repetit, præter illata sua, aut a marito morti proximo traditam retinere contendit, quippe in se translato ipso jure dominio, ac per mortem sibi confirmato, *l. f. C. de m. c. donat. §. 1. F. de donat. l. 64. ff. de furtis*, nihil profecto obtinebit. Utroque enim modo obstat antiquius creditorum dominium, ob quod res, facta licet traditione, non tradita esse, & in bonis debitoris creditoribus obligatis mansisse fingitur, *§. 6. F. de Act. l. 39. §. 1. de V. S.* ut adeo, donatore solvendo non existente, nec sit, quod uxor condicere, aut vindicare possit. Quin potius jure Communi mortis causa donatio in tali visione modo inutilis erit ab eventu, modo revocabitur. At ex dispositione Edicti nostri in se nulla erit. Neque juvabit Uxorem forte, quod fraudis expers fuerit, imo, quod maritus, cum mortis causa donaret, melius de bonis suis, & iusta quidem opinione speraverit, utpote isthoc infortunio post ejus mortem per alios ipsius debitores foro cedentes, ut solet, contracto: Si quidem hic ad animum fraudandi non respicitur, id quod inferius tum ex jure Communi, tum speciatim ex Edicto nostro plenius exequar.

§. IX. Donationem reciprocam statim & æqualiter factam, & quam in specie Jus Saxon. *P. I. C. El. 13. §. ult.* approbat, mutuam inter coniuges rerum expeditoriarum & rerum utensilium sive Geradicarum donationem, parum moror. Cessat ratio legis, cum, adfit modo æqualitas exacta, vir inde non fiat pauperior, aut in creditorum damnum eius bona minuantur. Sed, quod res est, donatio hoc modo fit impropria, & permutatio potius celebratur, *l. 7. §. 2. ff. de donat. inter Vir. & Uxor.* quare nec

MOTO CONCVRSV CREDITOR. INVALIDIS. 15

nec a regula exceptio intercedit. (a) Videamus igitur de rebus ad Geradam spectantibus, quarum donatio simplex a marito facta Jure Saxon. valet, ut statim res ejusmodi donatae fiant uxoris accipientis, *L. R. l. 1. a. 23. P. III. C. El. 22.* imo ea, ex concessione custodiae & possessione uxoris, praefumitur: unde res ad ornatum usumve uxoris pertinentes & in ejusdem possessione repertae pro geradicis habentur, (b) & uxori ex defuncti mariti hereditate relinquentae sunt. At marito bonis lapsō non item fiet, ut istius generis res, expresse licet uxori donatae, separentur a concursu creditorum, atque ei relinquuntur: nimirum si res illae in suppellectile varii generis, auro, argento, gemmis, mundo ornatae, etiam vestibus, linteamentis, lectis aliquanto pretiosioribus consistant. Quemadmodum enim *res geradiles*, ut vocant, *Sereniss. Legislator* clare ac nominatim exprimit: ita porro, *exceptis ad usum quotidianum pertinentibus & necessariis, speciatim vestimentis, linteamentis lectisque*, satis aperte designat, donationes saltem superfluas rerum Geradicarum, quae luxus aut ostentationis ergo, saepe numero ultra statum atque conditionem a marito comparatae, & in uxorem translatae fuerint, rescindi. Enimvero ista, quae ex necessitate vel simplici, vel relata ad conditionem ac dignitatem suam ita conjugii a marito comparata sunt, re exactius pensitata, non donata, *l. 1. l. 29. ff. de don. l. 214. de V. S.* sed necessitate officii data merito dicuntur: cum in uxorem ex obligatione ad alimenta civilia praestanda, *l. 6. l. 22. ff. de alim. leg. l. 5. §. 10. 12. de agnos. & al. lib. & susti-*

(a) BRVNNEMANN. *ad l. 27. ff. de donation. n. 4.* WERNHER. *Obs. For. P. III. o. 65. p. 160.*

(b) CARPL. *P. H. C. 14. d. 29.* WERNH. *Observ. P. II. o. 396. p. 750. seq.*

fustinenda matrimonii onera, conferantur. Sed hanc observationem mox, dum recurrit, excolam.

§.X. Equidem ex dictis jam non difficilis erit responsio, si de muneribus natalitiis, onomasticis, item Kalendis Januariis, aut Nativitatis Christi festo ex inveterata consuetudine datis, quaras. Concinne satis, opinor, huc transferri posse veterem Jurconsultorum distinctionem, inter *munus* et *donum* exactissime observatam: cum *munus*, l. 14. ff. de V. S. proprie vellet esse, quod necessitate quis obiret, lege, more, imperiove ejus, qui jubendi haberet potestatem, ita ut *munus* esset *donum cum causa*, utputa natalitiū, nuptialitiū, quæ exempli gratia VLPIANVS l. 194. ff. cod. affert; *dona* vero definirent, quæ nulla necessitate juris, officii, sed sponte præstantur, quæ si non præstantur, nulla reprehensio est, & si præstantur, plerumque laus inest. Inde, cum donatio inter virum & uxorem oratione ANTONINI prohiberetur, munus prohiberi negabant, ut de munere, die natali, aut Kalendis Martiis a viro uxori oblato perhibet POMPONIVS l. 31. §. 8. ff. de don. inter vir. & uxor. Ista enim, natalitiā munera, (a) & quæ die Kal. Martii, matrōnis Romanis festo, (b) offerebantur, non omnino sponte, sed poscente ita more antiquitus recepto dabantur: ut, cum ab anticiis solemnia hujusmodi munera mitterentur, conjux reprehensione carere non posset, qui in uxorem tali tempore non aliquam exerceret liberalitatem. Ergo, cum mores isti jam per celebrem illam legem *Muneralem*, Cinciam, essent confirmati, (c) neque Principali Constituti-

tioni

- (a) conferri meretur HENR. SALMVTH, de natalitiis veterum ritu. p. 43. ubi in specie de natalitiis conjugum donis agit.
 (b) vid. JAC. RAEVARDVS lib. III. Conjectan. c. 4. & u. BARN. BRISSON. lib. IV. select. Antiquit. c. 3.
 (c) vid. FRID. BRVMMERVS ad L. Cinciam, c. 12.

tioni propositum fuisse, veteres crediderunt, damnare, aut tollere conjugalem benignitatem, ut supra dixi, sed cavere, ne hoc pretextu abutentes in paupertatem inciderent. Nempe & hodie indicata munerum species ex necessitate quadam inter conjuges usurpantur, ferentibus ita moribus pervetustis, nec improbatione dignis, (d) ut vel honestatis ergo utendum sit marito solemniter atque peculiari affectum conjugalem testandi occasione, quam dies ejusmodi festi ac meliore lapillo notari merentes, offerunt. Neque *Clementissimi* REGIS nostri ea credenda est voluntas, ut etiam hujus generis donationes, ex necessitate modo descripta factas, inutiles esse jubeat, & ad concursum restituendas: quin *exceptio* porius *necessariorum rerum* omnino contrarium ostendit. Itaque modo adfint, præter laudabilem usum ac solemnitatem, alia requisita, quibus dicta munera fiant necessaria, & humanius de iis dubio procul statuetur. Iam, ubi vestimenta, aut varii generis utensilia, quotidiano usui vel ipsius uxoris, vel familiaris inservientia, ut solet, data fuerint, nihil certius, quam eas res necessarias, ideoque a Legislatore exemptas esse, id quod jam antea intelleximus. Verum & si dona illa rebus ad mundum & ornatum muliebrem, imo ad splendorem aliquem temperatum, formamque ampliolem, aut ad commoditatem pertinentibus, constiterint, nemo statim necessariorum rerum classe exturbandas eas putet. Nam facultates donantis, status atque conditio utriusque conjugis ea etiam, quæ superflua majorique sumtu comparata, & in aliis luxuriosa forent, in quibusdam conjugibus non solum modica, verum & necessaria solent efficere; haud secus, atque cum alimentis, civiliter æstimatis, contingit.

C

Egre-

(d) CARPZ. P. II. C. 13. d. 20.

Egregie dicta declarat, quod POMPONIVS modo laudatus observat, in *d. l. 31. §. 8. ff. de don. inter vir. & uxor.* *Si vir uxori munus immodicum die natali, aut Matronalibus, dedisset, non munus, sed donationem esse.* (e) *Sed si impensis, quas faceret mulier, quo se honestius tueretur, contra esse.* En ! necessariam & modicam donationem, quam nec sola moris necessitas, nec tantum indigentia, aut quotidianus rei donatæ usus, sed status honestior accipientis talem efficit. Eandem vero mentem esse Serenissimi Legislatoris nostri satis planum & perspicuum est, dum, præterquam quod in genere necessaria donationes exceptæ sint, eæ quoque definiantur, explicando minus necessarias ac superfluas impensas, scilicet quæ conditionem eas faciendum excedant, verb. *unnöthige und ihren Stand übersteigende Depensen.*

§. XI. His requisitis exacte servatis, tales donationes ut necessaria, ita & modicæ erunt. Sed cum non omnes modicæ vicissim necessaria dici queant, superest, ut de his quoque dicam. Pono, quandam pecuniam, aut res alias minime, ut vocant, geradiles, nec ad usum uxoris aut familiæ necessarias, & quas dignitas atque conditio utriusque conjugis non præcise exigit, sed admittit tamen, imo vero, quæ infra istam dignitatis rationem adhuc constitutæ videntur, tales, inquam, pecunias, v. c. ad recreationem animi, ludumve honestum ac permissum, datas, resve variè gene-

(e) vid. BRVMMER *ad L. Cinc. c. 2. CVIAC. Observ. VI. c. 18.* Modica, imo fere exigua munuscula ut essent Januaria, natalitia, matronalia, ipsa quoque moris veteris ratio poscebat. vid. MARTIAL. epigr. VIII. 23. XIII. 27. IX. 65. Imprimis vero natalitia munera, matribusfam. dari solita, erant annuli, lunulæ, aliaque hujus generis ad mundum muliebrem pertinentia minus pretiosa, ut videre est apud PLAVTVM *Epidic. V. l. 33.*

generis uxori a marito quandoque extra solemnes, quales modo enumeravi, dies, donatas esse. Item has modicas, pono, esse donationes, quæ: quæ tales? Modicum non semper dicendum est a paucis, sed a modo, qui servatur inter nimium & parum, qualis in modicis donationibus summæ, aut pretii rerum datarum esse debet: unde ex metiendæ sunt modulo facultatum donantis. Hinc alio quidem sensu modicæ donationes dicuntur, quæ sunt intra summam quingentorum solidorum, i.e. intra modum Iure donationibus, infirmatione non indigentibus, præstitutum (a). Alias vero modicæ impensæ, aut donationes ex certa summa non definiuntur, nec id fieri certe potuit. *v. l. 5. §. 1. ff. de legit. tutor.* Pauperi viro maximum erit, quod locupletis & assiduo modicum, imo forte minimum sit. Ita, quod dixi modicum ex modo facultatum dantis pendet, si eis quantitas ipsa, sive summa respondeat. Verum nec id satis: modica summa isthoc sensu accepta, imo exigua, nec sapius erogari darique debet, quam sustineant res donatoris, ut vere modica omnibusque numeris talis appellari mereatur. Scilicet & sapius ac frequenter nimis tenuia satis dona elargiendo facultates alicujus pedetentim diminui ac denique exhauriri possunt, (b) nec ita cum facultatum modo con-

C 2

veniet

- (a) Equidem modicæ summæ in jure varie definiuntur, quandoque duorum aureorum *l. 10. ff. de dolo.* aliquando quarta pars ejus, de quo agitur *l. 1. ff. de inoffic. testam.* alibi, quod intra sextam partem est *l. 76. ff. pro socio,* item quod minus centum aureis est, & quod decem libras non excedit, *l. 52. §. 1. de judic.* Verum istæ modici definitiones ultra certa negotia non sunt extendendæ.
- (b) Immodicæ donationes dicuntur, quæ, sive id uno actu, sive pluribus contingat, possint opes donatoris exinanire, *l. 3. C. de inoff. donat. vacuas facere l. 5. eod. eviscerare. l. 7. exhaurire. l. 1. 4. 6. d. t. & uti in Nov. 92. est: ἐξαντλίσιν.* vid. CVIAC. *Obs. V. 14.*

veniet donationibus. Ergo, si jam omnia ista complectar, donationes intra modum dignitatis & facultatum mariti factæ, ita, ut has vel quantitate, vel iteratione, minuere notabili ratione non potuerint, iure Civili sustineri, constat, ex benigna summi juris interpretatione. *Non enim amare*, ait PAVLVS, *nec tanquam inter infesos jus prohibite donationis tractandum est; sed ut inter conjunctos maxime affectu, & solum inopiam timentes. l. 28. §. 2. ff. de donat. inter vir. & uxor.* An itaque fortassis simile temperamentum admittit Edictum Regium? Sane ita videri possit, si rationem legis in verbis, impensas & donationes immodicas i. e. conditionem & facultates Viri superantes taxantibus repositam credas, tum, in modicis ea cessante, dispositionem cessare, neque has nullas eventu sapius dicto fore, putes: quippe his non exhaustas mariti res, non confiatum æs alienum, non secutam foro cessionem. At ego aliter ut sentiam, facit, quod Legislator favorem creditorum & eorum bonam fidem tuetur, æquissime, cum ii de damno vitando certent, quod ipsos immerentes non vult uxoris lucro incurere. Hæc est vera legislatio: inde concludo, vel modicas donationes, moto concursu rescissas fore, atque extantes vindicatum, consumtas uxoris illatis imputatum iri. Religiosissime legi insisto, ut par est, præter generalem donationum appellationem innifus claris verbis, omnia, quæ constante matrimonio uxor e mariti facultatibus acceperit, sub rigorem illum revocantibus. Ea, quam memoravi, Juris Civ. mior interpretatio facilis ac prona est, in favorem ipsorum conjugum facta prohibitione: at hic de præjudicio creditorum agitur. Solus itaque REX sit Clemens legis Interpret. Ego nihil mihi licere hic puto, præterquam, quod modicarum donationum, sed eo sensu dictarum, ut sint pulla,

illa, minimæ ac fere contemnendæ, vix habitum iri rationem, credam: quæ tales sint, iudex videbit.

§. XII. Examinavi singulas Iure Communi, ac Speciatim Saxonico validas species donationum inter conjuges. Sequens observatio est, *de solis, quæ, stante matrimonio factæ sint, donationibus Edictum sancire.* Hinc regulariter inconcussæ stabunt, atque a concursu separata restituentur uxori, quas adhuc sponsa a sponso acceperit, non solum, ut arrham sponsalitiã, probandorum sponsalium causã, sed ut quamcunque sponsalitiã largitatem, ad amorem conciliandum, datas. Hujusmodi sponsum inter sponsamque donationes veteribus Jctis, quibus donationes ante nuptias alio sensu incognitæ erant, §. 3. *J. de donat.* donationes in sponsalibus factæ, l. 32. §. *pen ff. de don. inter Vir. & uxor.* & ante nuptias, l. 5. *pr. & l. 22. ff. eod.* dicebantur: exque nec moribus, neque Principali Constitutione erant invalidæ. Ita MODESTINVS: *Inter eos, inquit, qui matrimonio coituri sunt, ante nuptias donatio facta, jure consistit: hoc jus, adjicit, esse: est nuptiæ eodem die sint contractæ. l. 27. ff. d. 1.* Inde cum haud raro dubium existeret, utrum inter sponso, an inter conjuges facta esset donatio, frequens Jureconsultorum disputatio de perfectione matrimonii, sive nuptiarum, unde omnis decisio litis super donationibus ortæ ferenda erat. Dubitatum subinde fuit, quod vel sponsa, cum donatio fieret, nondum deducta esset in domum viri, vel tabulæ nuptiales nondum essent signatæ, &c. tum enim perfectæ nuptiæ non videbantur. Meum jam non est in illam disputationem excurrere, quam inprimis nobilem facit difficultas l. 66. *ff. de donat. inter vir. & uxor.* quanto indignius a BRISSONIO, HOTOMANNO aliisque de ritu nuptiarum, aut jure connubiorum aucto-

22 DE DONATION. INTER CONIUGES SAXON.

ribus pratermissa, tanto doctius ab HVBERO (a) tenrata, sed, ut mihi videtur, ab Ill. GERARDO NOODT (b) sublata felicissime. Potius est, ut de Jure Saxon. dicam: quod donationes inter conjuges, minus proprie sic dictos, sponsum scilicet ac sponsam, licet sponsalia de presenti contraxerint, ratas validasque habet, cum ex communi Germaniæ consuetudine, ante nuptias recte vestes, gemmæ, uniones, annuli, aliaque ad ornatum sponsæ pertinentia, ei donentur. † Nec apparet causa, quare inter sponsum æque et sponsam, ac inter virum & uxorem, de quibus tantum jus Saxonicum (c) similiter ut jus Romanum ubique loquitur, interdici donationes necessum sit: quippe nec profusa liberalitas, nec fraudes hic æque metuendæ videntur. Itaque imposterum quoque orto concursu salva manebunt uxori, quæ ex sponsi benevolentia & liberalitate habet, ut-

pote

(a) DIGRESS. P. II. lib. I. c. 12. seq.

(b) *Commentar. in Dig. tit. de donat. inter vir. & ux. & tit. de Ritu nuptiarum.* Postquam confusa ab ipso Imperatore, §. 1. 7. de patr. pot. matrimonium & nuptias distinxit, hasque in specie dici solemniter contractas secundum formam juris civilis, illud esse simplex jure gentium, solo consensu, nulla solemnitate constare ostendit, p. 485. Tom. II. Opp. ibidemque sponsæ ductionem in domum ad nuptiarum solemnitatem pertinere, docuit, porro observat, p. 509. apud Romanos interfuisse, quid actum esset, utrum pactum conventum, ut nudo consensu matrimonium constaret, an ut nuptiæ solemniter fierent. Inde judicandum fuisse de perfectione vel matrimonii, vel nuptiarum. Ita utraque in specie SCAEVOLAM respondisse l. 66. ff. de don. inter vir. & ux. principio quidem de matrimonio, quod jure gentium contrahere placuerit, §. sequenti vero de nuptiis solemnibus. Inde perfectionem matrimonii ibi collocat in consensu, hic in solemnitate nuptiali, ductione Uxoris in domum, & cum aqua & igni acceptance. Diversum enim hic atque illic actum erat.

(c) vid. L. R. l. i. a. 31. P. II. Const. El. 13. ibique CARPZ. potissimum def. 16.

pote accepta ante matrimonium, idque consummatum ea solemnitate, qua ex Jure Ecclesiastico apud nos ad civilem matrimonii consummationem est opus. Ita regulariter, ut initio monui: nam dantur visiones, in quibus ex donationes non secus, atque aliae stante matrimonio factae, rescinduntur, nec demum ex Edicto nostro, sed ex jure olim recepto & constituto. Enimvero aliter formandum erit iudicium de donatione ab obarato sponso facta, idque iterum duplici ratione. Aut ignoravit sponsa ejus conditionem, bonaque fide, ut sponsalia contraxit, ita & oblata sibi dona accepit, eaque non levis pretii, aut plura, nec dubium est, illa revocari a creditoribus, pariter, ut alia personis extraneis & bona fide accipientibus donata, posse, probata inprimis fraude donatoris: Aut sciens, prudensque illa futuras nuptias alieno aere obruto viro repromisit, eaque conditionis sponsi sequioris bene gnara, eam approbasse, ac, ob tantam animi levitatem, favore & juris auxilio indigna merito censetur: quo facilius erit donatum in ipsam collatarum revocatio, quod fraudis non expers fuisse videatur.

§. XIII. Sed non pari loco cum donationibus his sponsalitiis & ante nuptias in sponsam collatis erit ista donatio, quae altero nuptiarum die a marito novellae uxori fit in compensationem delibatae virginittatis, quam Morgengabam vocant, & quae in catenis aureis, aut armillis, gemmis, unionibus &c. solet consistere. Equidem si CARPZOVIVM (a) audiamus, ea ad donationes ante nuptias referenda est, atque tum eadem juris ratione, qua illae, subsistit, tum maxime, *quia pertineat ad solemnia nuptiarum, quae vero necessaria sint ad solemnia illa & ad contrahendum*

(a) P. II. C. 13. d. 19.

dum matrimonium inter sponsum & sponsam, valeant. Sed vereor, ne sponsi & sponsæ, quam in novis conjugibus secundo nuptiarum die vulgus usurpat, appellatio minus accurata ipsi speciem celebratæ inter sponsum sponsamque donationis mentita sit. Postquam civiliter matrimonium est perfectum, desinit contemplatio desponsatorum, & donationes inter eos susceptæ, sunt inter virum & uxorem. Quod vero de necessitate hujus donationis ad solemnia nuptialia, ideoque indubia validitate, affirmat, non adeo expediti juris est, (b) quandoquidem ipsa consuetudo, qua Morgengaba apud Germanos viget, validaque est, non universaliter est recepta, atque idcirco ejus usus etiam in Saxonia ab allegante probandus. (c) Sufficit nobis, Morgengabam inter conjuges proprie tales celebrari, atque adeo donationibus constante matrimonio factis annumerandam esse. Proinde nec apparet, quare eam ab Edicti nostri dispositione excipiendam statuamus, maxime cum in ipsam res majoris pretii dari soleant.

§. XIV. Satis de donationibus aperte factis: dispendium quoque de iis, quæ forte sub specie contractus, alias inter virum & uxorem non prohibiti, peractæ fuerint. Nihil magis frequens imaginariis venditionibus, quibus jus quæsito colore circumvenitur, numerato dicis causa pretio. Sed interest, quid actum sit inter conjuges: quodfi

(b) Frustra quoque a CARPZOVIO P. III. C. 33. d. 20. provocatur ad textum L. R. Lib. I. a. 20. quippe non de hac Morgengaba, sed de illa Nobilium legali, accipiendum: imo *glossa* ibi prorsus a solemnitate nuptiali Morgengabam separat, eamque quovis tempore post matrimonium contractum fieri posse monet.

(c) III. MENCKEN. Theor. & Pr. Pand. T. de jure dotium. n. 20.

quodli venditio suscepta sit, donationis ergo, & maritus, cum non haberet animum vendendi, venditionem idcirco commentus sit, ut donaret, ea nullius erit momenti, ut & ipsa, quæ in fraudem legum occulte facta est, donatio: Sin vero animum vendendi vere habuerit, atque ita serio proposito celebraverit venditionem, postea vero ex pretio uxori remiserit, ipse contractus valebit, sed remissio hactenus non valebit, quatenus inde uxor facta sit locupletior, quippe donationem hoc refert. *l. 5. §. 5. l. 7. §. 6. ff. de donat. int. V. & ux. l. 9. C. d. contr. emt. l. 36. 38. ff. cod.* Sunt hæc certi atque explorati juris: mihi tamen adducenda fuerunt, quod hujus distinctionis usus in Edicto nostro ad venditiones istiusmodi simulatas applicando, conspicuus sit. Quæ enim ex intentione simulate contrahentium peractæ donationes, cum aliis aperte factis, concidunt: quæ remittendo ex vero pretio intercesserint, contractu quidem in se vero, ita moto concursu erunt invalidæ, ut, recepto pretio vere soluto, uxor sibi vendita restituere teneatur, quodque remissum erat, augeat nunc concursum, aut, ubi restitutio fieri non possit, quod de justo veroque rerum venditarum pretio remissum est, illatis, quatenus ea recipere potest, ut alia donata uxori, deducantur. Id quamvis Legislator expresse disponat de rebus, speciâtim immobilibus, non a marito uxori venditis, sed quas idem a tertio, tanquam uxoris pecunia, emptas in ipsam transfulerit, eodem tamen res redit, & quanto minus ex pecunia uxoris vere solutum fuerit pro rebus comparatis, in tantum sub colore donatio facta erit.

§. XV. Minime vero in censum donationis, sub alia specie factæ, poterit vocari hereditatis marito delatæ repudiatio in gratiam uxoris, quamvis, cum id vir ageret, iam æri sese obnoxium noverit alieno. Quemadmodum enim repudiatio nomen alienationis plane non admittit, hereditate

nondum acquisita, nec in patrimonium ac bona repudiantis per solam delationem redacta; *l. 6. ff. quæ in fraud. cred. l. 151. de V. S.* ita, secus ac in donatione evenit, nihil ex voluntate, aut factò repudiantis mariti acquiritur uxori, sed perinde habetur, ac si hereditas marito delata non esset, & si uxor, tanquam post maritum proxima in ordine succedendi, ad hereditatem vocatur, id proprio consequitur jure, non ex persona, aut beneficio repudiantis mariti. Quamvis itaque VLPIANVS *l. 5. §. 13. de donat. inter Vir. & Uxor.* donationem appellet, *si maritus ab aliquo heres institutus, uxore substituta aut herede ab intestato futura, repudiet hereditatem sibi testamento delatam, hoc consilio, ut uxor vel ex substitutione, vel ex lege fiat heres:* hoc tamen nomine saltem utitur ad indicandam repudiantis voluntatem, cum donationis causa facere videatur, tum ad innuendum eventum, donationi similem, quia hereditatis commodum ad uxorem ita perveniat, quod, absque repudiatione foret, ad eam non pervenisset. At statim isti animo donaturi ac voluntati repudiantis effectum civilem denegat, dum valere repudiationem docet, quamvis donationis speciem præferat, ea causa, *quod non fiat pauperior, qui non acquirat, sed qui de patrimonio suo deposuerit.* Hoc ipso, dum ut nondum acquisitam, in commodum uxoris, repudiando hereditatem, de patrimonio aliquid deponi negat, non potest alienationem, s. ejus speciem, donationem, revera intervenire concedere. Idem vero est, sive testamento, sive ab intestato delata hereditas repudietur, legibus istud discrimen non modo silentibus, sed imò expresse tollentibus, *l. 6. §. 2. ff. quæ in fraud. cred.* quippe in hereditate ex legis dispositione delata ad acquirendum dominium æque opus esse aditione, constat. Ponamus itaque, consobrinos matrimonio junctos una ad successionem patruï vocari, maritum vero, in utilitatem conjugis, sive renunciassè hereditati deferendæ, sive repu-

repudiare delatam, cum ita pars deficientis coheredis jure proprio uxori accrescat, ecquis liberalitate mariti revera in uxorem aliquid cum effectu civili translatum & donationem peractam esse contendet? Ad quæ cum hoc accedat, quod in fraudem creditorum fieri non intelligatur, ubi debitor obaratus occasione acquirendi, cum potest, uti nolit, *l. 134. de R. I. l. 109. de R. I. l. 3. C. de revoc. quæ in fraud. Cred.* maxime, propter deficientem creditorum jus in rebus patrimonio debitoris nondum acquisitis, neque cum eo confusis: Ergo, sicut repudiatam hereditatem Pauliana s. alia actione revocari non posse, manifestum est: ita neque ex Edicto nostro repudiatio pro nulla haberi possit, tum quia satis ostensum, quantum ea a donationibus differat, ut res repudiata, rebus uxori aliunde, quam ex facultatibus mariti acquisitis, non possint non accenseri, tum quia creditores magis lucro excidere, quam vere ac directo læsionem incurrire dicendi sunt: Nisi forte aliud Authentica interpretatione determinetur: eousque enim repudiatio valida esse videbitur.

§. XVI. Recensitis donationibus, in quibus locum habeat Edicti nostri effectus, is ipse diligentius nunc debet expendi. Ac primo quidem is existit statim, cum, marito donatore bonis lapsò, plures creditores concurrunt & constat, debitorem non esse solvendo, adeoque concursus creditorum enascitur. Cum vero a concursu quicquid non ad debitorem, sed ad alios, jure proprietatis spectat, ac speciatim quoque res uxoris, separari debeant: *O. P. S. E. N. T. XLII. §. 1. (a)* manifesto in oculos incurrit effectus ille, dum res per donationes in uxorem translata, non tan-

D 2

quam

(a) Vid. III. MENCKEN. *dissert. de rebus extantibus uxorum a concursu creditorum separandis. Th. i. seq.*

quam ejus propria a debitoris bonis segregantur, verum, ceu nunquam donata, ad massam concursus referuntur. Ita videre licet, quomodo ex Edicto nostro donationes mariti in eventu isto rescindantur ipso jure, hoc est, nullae sint atque inutiles. Distinctim autem res donatas extantes & consumptas inspicere ipsum Edictum nos jubet, verb. **und noch vorhanden**, non obscure eas invicem discernens. Enim vero in extantibus dicta ad massam concursus restitutio obtinet, aut si easdem retinere uxor malit, vel ab ipsa redimenda, vel earum imputatio in ipsius illata, aliaque, quae repetit, facienda, quatenus ad horum perceptionem veniat, ita, ut quod excedit, ad concursum restituatur. Consumpta ubi fuerint, non una ratione distinguendum, video: Aut enim mala fide consumpsit donataria, aut bona fide; atque inde facta est vel locupletior, vel minus: item, aut attulit marito bona, habetque quae possit repetere, aut nihil eorum habet. Quomodo cum uxore mala fide vel donationes eliciente, vel res donatas consumente sit procedendum, ultimo loco commodius forte exponetur: jam reliquas lustrabo inspectiones. Nimirum, citra consilium fraudandi creditores, imo conditionis mariti deterioris ignara uxor donatas sibi res in aliquem titulo lucrativo transfudit, cui alias non erat donatura, sive etiam easdem usus familiae necessariis, aut voluptuariis impendit, atque ita non est facta locupletior; nec tanto cum ipsa rigore agetur, ut illatis aliisque ejus bonis ita consumpta res tollantur: id quod extantes expressim nominans, atque ad virtutem extantes, sive quibus facta est locupletior, saltem extendendus, insinuat. Quodsi oneroso titulo alienaverit res donatas, aut alii donaverit, cui v. c. honorarium debebat, atque inde meliorem suam conditionem fecerit, utriusque deductioni locum fore non est dubium, *conf. l. 6. §. 1. ff.*

que

que in fr. cred. cum ita perinde sit, ac si ipsa res alienata adhuc in bonis ejus existant.

§. XVII. Ecquid vero si nihil bonorum uxor habeat, quod possit moto concursu repetere, aut qua potest, donationum summam pretiumve non attingant, eaque sint consumpta, aut in tertium ab ipsa translata? Quæstio incidit, utrum eo casu actio revocatoria detur creditoribus adversus possessores, ea, quam communiter dicunt realem. Ubi studio prætermitto locum recensendi ea, qua actionem Paulianam satis superque evincunt non esse realem, (a) contentus hac sola jamque necessaria observatione, eam non adversus quosvis dari possessores rerum alienatarum, id quod realibus quodammodo est proprium, sed tantum adversus possessores fraudis participes, aut eos, qui titulo lucrativo rem acceperunt, in quantum sunt facti locupleriores. *l. 1. l. 10. pr. l. 6. §. 11. que in fr. cr.* Jam nihil hac ex parte contra jus Commune nostro Edicto dispositum videmus, quin potius, facta rerum extantium solum mentione, integrum est colligere, Legislatorem in revocandis rebus ab uxore alienatis juri Communi ut insistatur, velle. Opus igitur erit, ut ubi onerosè alienaverit, fraus uxoris alienantis, tum & accipientium; ubi lucrative, melior inde facta conditio possessoris doceatur. Atque in tantum adversus possessores eorumve heredes, quatenus ad eos pervenit, dolo malo ipsorum factum sit, quo minus pervenerit, actio revocatoria locum obtinebit *l. 10. §. 24. f. l. 11. d. t.* ad alienata restituenda, ita tamen, ut si rerum venditarum, qua revocantur, pretium sit adhuc in bonis uxoris, id emtori refundatur,

D 3

consum-

(a) Vid. WISENBACH. *vindic. de mutuo ad rb. §. p. 42. & 44. f. THOMAS. ad STRAUCH. Dissert. XXII. tb. 3.* BACHOV. *Tr. de Act. Disp. 3. tb. 39.* AUG. BEN. CARPTOV. *Disp. de rev. bis, que in fr. cr. al. 6. 1. §. 6.*

consumtum vero idem ob malam fidem, in qua versatus est, amittat. *l. 7. l. 8. ff. eod.* Hactenus asserta quidem optime conveniunt corporibus, s. speciebus dono acceptis, ab uxore alienatis: at pecuniis forte ludo amissis, aut tertio donatis, quas maritus uxori dederat, itemque pecunia tali rebus v. c. mobilibus emptis, illo casu eas condici oportebit, hoc res ipsæ vicem pecuniarum præstant, atque non secus, ac de donatis extantibus, statuetur. Ais, sæpenumero ita fore, ut & actio sit inanis, nec etiam a fraudatrice ulla ratione creditores alienata consequi possint, eoque ipsis non satis videri prospectum? Sed vero scis, non tam bene cum rebus humanis comparatum esse, ut legibus optimis omnia penitus incommoda e Republica tolli, ac publicæ privatæque res ab omni iactura liberari queant. Acquiescendum etiam creditoribus, quando pœnis a deceptricibus sumtis sibi videant satisfieri, dum eæ, quicquid non habent in ære, luan in corpore.

§. XVIII. Invalidæ atque ipso jure nullius momenti erunt donationes viri bonis lapsi in uxorem, etiamsi melior adhuc fuerit ejus conditio, sive, ut Edictum habet, *ipse adhuc solvendo fuerit*, eo tempore, cum donaret, ita, ut solus eventus, non animus fraudem committendi, ne quidem in donante supponatur. Durum hoc nimisque rigorosum videri queat, iis maxime, qui alias Jure Civili putant in donationibus revocandis requiri certe fraudem tradentis, non eventum sufficere, atque, ut causâ lucrativa fraudati creditores dici queant, secundum communem regulam juris *etiam fraudis interpretationem ex consilio desiderari, l. 79. ff. de R. J.* At enimvero quam optime Edicto nostro non minus cum Jure Civili, quam cum æquitate naturali, convenit: Siquidem, ubi attentius inspicias, regula juris concepta est de alienationibus titulo oneroso factis, quæ consilium

filium alienantis, tum & scientiam acquirentis exigit, id quod optime *ex l. 6. §. 8. ff. quæ in fraud. cred.* dilucet. Contraria hinc protinus est altera, de alienationibus titulo lucrativo peractis, eadem *l. §. 11.* proposita, quæ non solum accipientis & possessoris scientiam excludit, verum & hoc simpliciter ibi quærendum statuit: *an fraudentur creditores?* eventu scilicet tantum spectato. Id & ratio juris clare evincit, quæ subjicitur: *Nec videtur injuria affici is, qui ignoraverit,* (non modo consilium tradentis, sed & eventum) *cum lucrum extorqueatur, non damnum infligatur.* Sic enim ipsa fert æquitas naturalis, ut cum hic agant creditores de damno vitando, possessor solum de lucro captando, etiam consilio tradentis insuper habito, eorum magis ratio habeatur, *l. 26. ff. de damno inf. l. 14. §. 1. de relig. & sumt. fun.* Et vero meliorem adhuc lucem affundit dictæ *l. §. 10.* ita etiam cum pupillo agi, perhibens, ut, ubi quicquam ex quacunque causâ gestum sit cum eo in fraudem creditorum, pupilli, quæ per ætatem contingit, ignorantia, *non debeat esse captiosa creditoribus, & ipsi lucrosa:* ubi licet non excludi videatur animus fraudandi in alienante, tamen, quæ affertur ratio, cui omnis pupilli favor debet cedere, satis arguit, solum, quod creditoribus inique damnum infligitur, respici ejusque avertendi causâ, *similiter,* ut lex ait, cum possessoribus rerum alienatarum aliis, nec singulari ceterum juris auxilio munitis agi. Utque ob insignem commerciorum favorem, cum publicæ utilitatis ratione arctissime conjunctum, Edicto nostro creditoribus omni meliori modo subveniri voluit Legislator Potentissimus: ita æquissima hæc dispositio tanto exactius fini proposito respondet, atque difficultatibus, quæ in probando donatoris consilio, magno sæpe creditorum incommodo, obventuræ essent, optime antevertit.

§. XIX. Imo vero, quæcunque, moto concursu creditorum, inter uxoris res inveniuntur, quasque ea proprietatis jure ad se spectare, & a concursu idcirco separanda, contendet, ea ipsi vel donatione mariti acquisita, vel alia ratione ex mariti bonis, constante matrimonio, in ipsam usus, custodiæ, aut possessionis causa translata præsumuntur, & ad massam concursus augendam redigi debent. Unde uxori incumbit necessitas probandi, ea, quæ segregari cupit, aut a se ad maritum allata, aut stante matrimonio aliunde, veluti per hereditatem, legatum, donationem extraneæ personæ acquisita esse, atque bonorum paraphernalium, aut receptitiorum qualitatem habere. Horum probationem ei expresse textus Edicti nostri injungit, hac tamen lenitate, ut non exactam & plenariam requirat, quam alias desiderari quis forte existimaret, sed velit sufficere leviores probationes, quas *demonstrationis* nomine indigitat. Enimvero, sublato Processu Summario antehac in Electorali Saxoniam recepto, tam regulari, quam irregulari, atque Ordinario, præter Summarium Possessorium & Executivum, generaliter introducto, licet Summarii forma modusque procedendi imposterum plane non obtineat, minime tamen exinde omnis demonstrationis usus sublatus dici poterit, quatenus ea in qualicunque verificatione per documenta, testes omni exceptione haud majores, suscipi potest, ac ita in oppositione ad plenariam, aut solemnem probationem nomine demonstrationis venit, & ad accelerandum Processum speciatim in concursu creditorum admittitur. O. P. S. E. N. T. XLI. §. 4. Itaque conceditur non solum uxori infirmioremodi ejusmodi suam probationem juramento corroborare, sed & conjecturis atque indicibus ita ferentibus, ea, quæ talia esse prætendit, jam ante contractum matrimonium ad se pertinuisse, vel eo durante non ex mariti

riti facultatibus ad se pervenisse, jurejurando confirmare tenebitur. conf. verba: **nicht bescheinigen, oder allensfalls nicht endlich bestärken kan.**

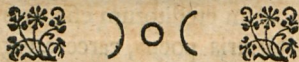
§. XX. Restat, ut de poenis addam mulierum, quarum culpa maritus ad inopiam pervenerit, aut quæ malo creditoribus fraudem inferendi consilio donationes a maritis vel elicuerint, vel, quod tale maritorum consilium placeret, ab iis oblatas acceperint, atque ita mala fide, ne a creditoribus moto concursu vindicarentur, consumserint. Ei, quæ mala fide res fraudulenter sibi donatas consumsit, non, quod certe minus ad tantam improbitatem ulciscendam foret, consumta illatis aliisque, quæ repetit, deducuntur; sed talis ob dolum admissum justissima poena afficietur, utpote omnino illatis suis privanda, ac, si atrocius deliquisse convincatur, arbitraria insuper coërcitione multanda.

Cumque jam, per *Decis. El. Sax. Nov. VI.* æque uxor, cujus culpa, quam, cujus dolo, maritus ad incitas redactus sit, antehac privilegium prælationis ratione dotis amiserit, (a) sublato nunc isto prælationis jure, ad privationem omnino illatorum deveniendum fuit: quam ergo iis quoque uxoribus præstitutam cernimus, quæ luxuria sua malaque rei familiaris administratione marito egestatem contraxerint, inde æs alienum conflare, tum versuram facere eum coëgerint, ita, ut ipsarum culpa infortunium conjugis atque concursum creditorum esse exortum, appareat. Maxime vero arbitraria poena, carcere, ergasterio, relegatione, afficientur, quæ, dum nihil intulerunt, mariti facultatibus utendum, superbiendum, ac, dum possent, bacchanalia sibi vivendum esse, se vero nuditate sua demum satis tutas, putarunt, fore adversus creditores, quibus tali coërcitio-

E
citio-

(a) conf. PHILIPP. *Observat. ex Decis. El. Sax.* ad Decis. VI. obs. 4.

citione extraordinaria par est satisfieri ; postquam, ut ICtus
 ait, *non emolumentum, in eis, que exuta sunt bonis, spectan-*
dum est, sed pœna. l. 25. f. §. ff. qu. in fr. cred. Equidem, ut
 bonis lapsorum mulieribus pœnæ indicatæ queant irrogari,
 opus est, a creditoribus, quem arguunt, dolum culpamve
 earum probari: quam satis difficilem probationem subinde
 futuram, nemo non videt, maxime cum maritum, tanquam
 familiæ caput, major culpæ dolive, in decoquendo com-
 missi, oneret suspicio, quam uxorem, quæ in gerenda re
 familiari illius voluntatem atque parendi conditionem, quam
 sustineret, secuta esse credi potest. At nec deficiet pro-
 inde omnis, sive dolum mulieris, ex collusionis cum ma-
 rito factæ aliorumque ad fraudandos creditores manifeste
 gestorum indiciiis, imo vero conjecturis, sive etiam cul-
 pam ejusdem probandi facultas, ubi de scœminæ luxuria
 atque profusione constet, ac eam vel prodigalitatibus & lautio-
 ris vitæ generis causam viro extituisse, vel, dum liberam
 rei familiaris curam & administrationem haberet, hoc ar-
 bitrio pessime usam esse, doceatur. Quod si probatio suf-
 ficiens obrineri non possit, suspiciones tamen afferent gra-
 vatæ juramento sese purgandi necessitatem.

Iam ultimam dissertationi manum admovebam, cum incidi forte in Rescriptum Regium, nuperrime in concursu quodam creditorum, qui coram Praefectura circuli Lipsiensis etiamnum ventilatur, ad Dn. Praefectum datum, quod cum nonnulla dissertationis capita confirmare posse intelligerem, eius tenorem cum B. L. communicandum duxi.

Friedrich August, König, ꝛc.
Churfürst, ꝛc. ꝛc.

Ath, lieber Getreuer; Uns ist aus eurem, von 30. Novembr. vorigen Jahres erstatteten allerunterthänigsten Berichte, wie ihr das in A. U. F. v. F. Credit-Wesen, den 9. ejusdem euch ertheilte Rescript expediret, geziemend vorgetragen worden, und ihr findet denen hierbey zurückgehenden 3. Voluminibus Actor. eingelegt, was besagter F. v. F. und dessen Ehe-Weib H. W. gebohrne v. D. in zweyen Memorialien darneben allerdemüthigst und gehorsamst vorgestellt. Nun sind zwar P. H. v. R. W. 3. L. mit den in Actis sub J. num. 76. fol. 10. desgleichen die Fr. v. F. und deren Advocat S. mit denen fol. 22. 32 b. und 34 b. nicht weniger die übrigen Interessenten mit ihren hin und wieder eingewandten Appellationibus, welche hiedurch insgesamt rejiciret werden, abzuweisen, und habt ihr euch, nachdem es bey eurem und des nach H. abgeschickt gewesenenen Amts-Land-Richters Christoph Hamischens Verfahren allenthalben bewendet, hierunter kein weiteres appelliren, es geschehe von wem, oder wohin es wolle, irren zu lassen; Wir begehren aber auch, ihr wollet H. bey seinen an dem Guthe H. erlangten Rechten, wenn er die darüber in Händen habende Original-Documenta, wovon vidimirte Abschriften ad Acta zu nehmen sind, produciren wird, gebührend schützen, und

E 2

denen

denenſelben zum Nachtheil nichts verhängen, ſo wohl auch der Fr. v. J. ihre Sachen und Mobilien, ingleichen des Schuldners Bruder dem jüngern F. v. J. die, als die ſeinigen angegebene 2. Pferde, und dem v. B. die 7. Antheile Ungariſche Weine, wenn ſie inſeſamt ihr Eigenthum daran beſcheinigen, oder ſolches allenfalls eydlich beſtärcken, oder auch, ſo viel die Weine betrifft, der v. B. der Proceſs-Ordnung gemäß Caution machen wird, abſolgen zu laſſen. Und wie hiernächſt, was die Unterſuchung des Schuldners Vermögen und deſen Administration betrifft, das ausgelaſſene Mandat wieder die Banqueroutirer, wie ſich diſfalls zu verhalten, klahre Maſſe giebet; Als habt ihr euch allergehörſamſt darnach zu achten; Und wenn die Creditores über die, zur Administration des angezogenen Vermögens und deſen Beſorgung, nöthige Perſonen ſich nicht vereinigen könnten, hierunter der Proceſs-Ordnung gemäß zu verfahren, es iſt auch im übrigen das Suchen der Fr. v. J. daß derſelben einige von des Schuldners Sachen, auf die von ihr vorgeschlagene Maſſe, nach deren vorherbeſehener Taxation, abgefolget werden möchten, denen Gläubigern zu erkennen zu geben, und wenn ſie darein zu willigen ſich verweigern ſollten, habt ihr ſelbige nebst denen andern dem F. v. J. zuſtehenden Sachen, ſo hoch als es möglich, ins Geld zu ſetzen, und dieſes bey euch ad depositum zu bringen, auch das ganze Creditweſen überall ferner gebührend fortzuſtellen, und möglichſt zu beſchleimigen. Mochten es euch nicht bergen, und geſchiehet daran unfere Meynung. Datum Dresden, am 5. Februarii. Anno 1725.

August Beyer.
Gottlieb Frost.

An
Commiſſion-Rath und Creyß:
Amt: Mann zu Leipzig,
Thomas Wagnern.

B 5 A 6388

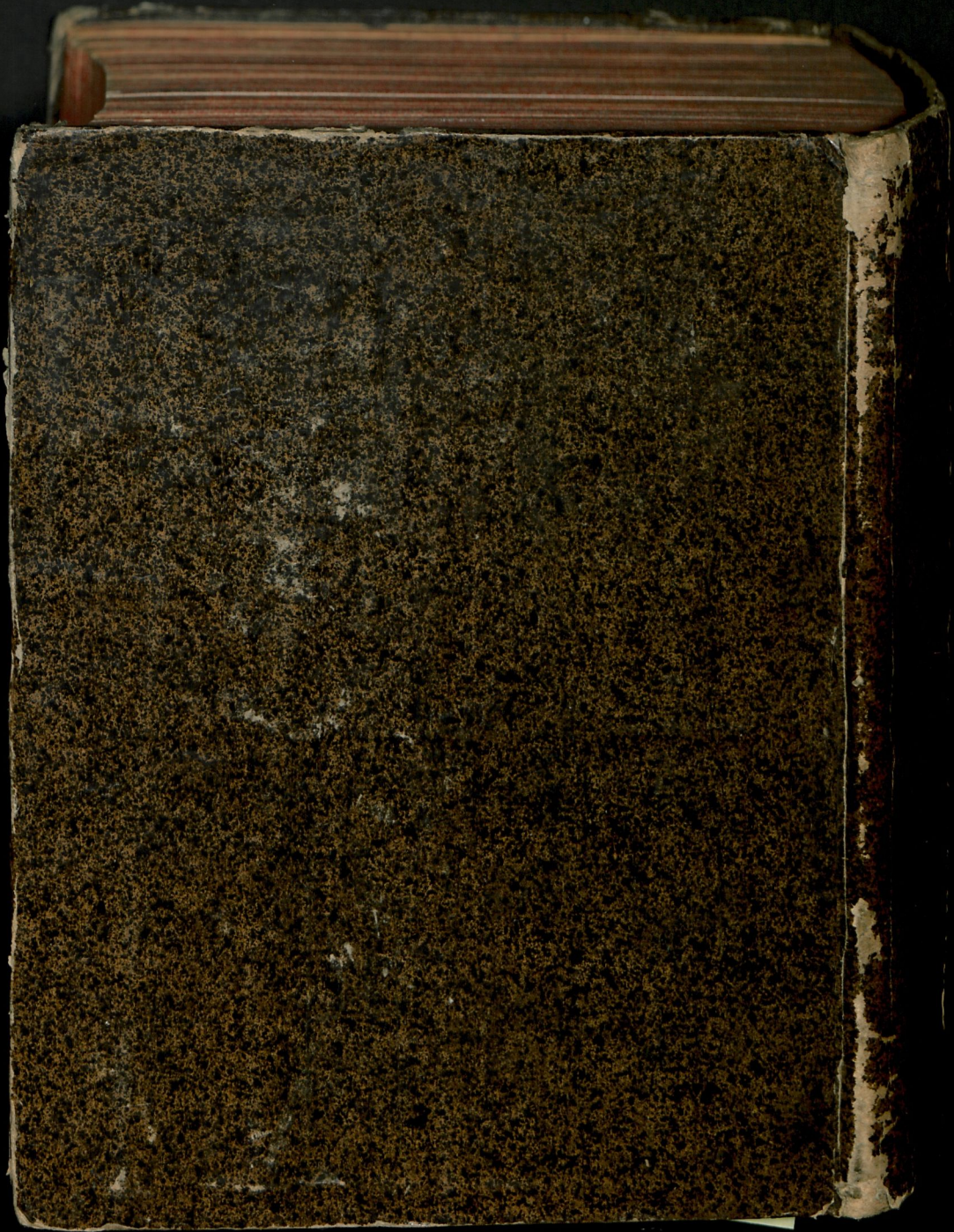
ULB Halle

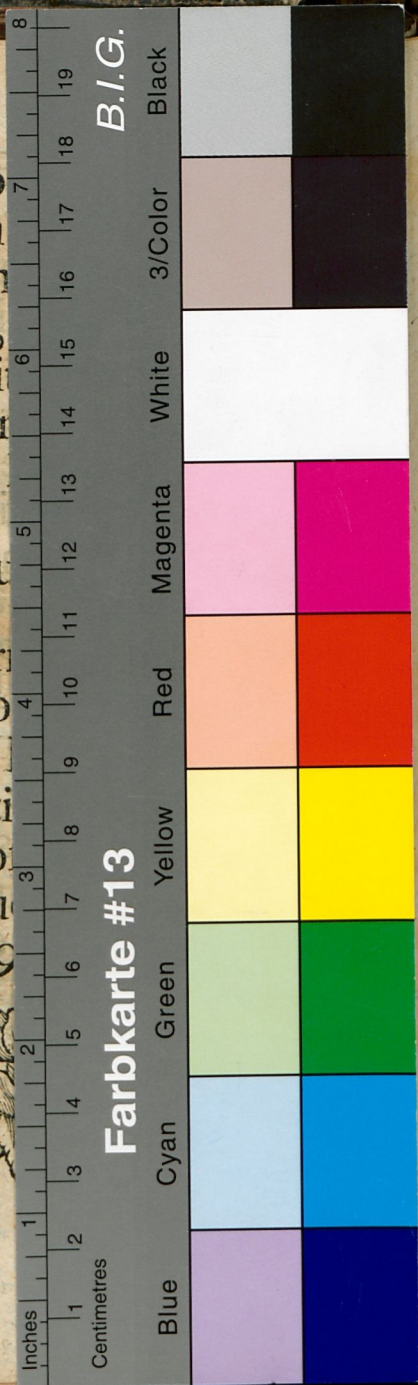
002 910 411

3

6. 6 3/a

DISSERTATIO IVRIDICA
DE
DONATIONIBVS
INTER CONIVGES SAXONICOS
MOTO CONCVRSV CREDI-
TORVM INVALIDIS

*f. Boehmer in d. 27
de la donatione inter vi-
ros et antiquos et hodie
Vol. III. n.*

SECYNDVM EDICTI REG. DE BANCAE
RVPTORIBVS, DE D. VII. JAN. M DCC XXIV. §. XV

i. e.

Von Ungültigkeit derer Schenkungen unter Ehe-
Leuten nach entstandenen Concurs
Vermöge des Königl. allergn. Mandats wieder die Banqueroutiers, §. 15.

QVAM CONSENSV
MAGNIFICI JCTORVM ORDINIS
P R A E S I D E

DN. JO. GODOFREDO BAVERO
J. V. D

D. XXIII. MARTII M DCC XXV

PVBLICAE DISQVISIONI

SVBIICIT

A V C T O R

M. FRANCISCVS CAROLVS CONRADI
REICHENBAC. VARISCVS.

L I P S I A E
LITERIS IMMANVELIS TITII.